

Subskribenternes Navne og Popele.	Bidrag engang for alle.	Aarlige Bidrag i 3 Aar.

Slobet af de sidste ti Aar ere flere Sendinger af Thorvaldsens Arbeider, baade i Gibs, i Marmor og i brændt Leer, ankomme hertil. Af disse har Frue Kirke og Slottet modtaget deres Deel, og det, som deraf endnu henstaarer i Corridorer og assides Kamre, vil dog engang komme til at opfylde dets Bestemmelse og forherlige den Bygning, som det skal pryde; men det største Antal af disse Konstsager, som ikke har nogen saadan fast Bestemmelse og som for endel tilhører Thorvaldsen, findes adspilitte deels paa Charlottenborg, deels paa Slottet, deels i Magazinerne, da der flettes et Sted, hvor man blot nogenlunde kunde opstille dem samlede.

I blandt disse Arbeider findes der ikke faa ufuldendte, saavel af dem, der ere bestilte til Slottet og Kirken, som af dem, om hvis Bestemmelse vi ikke vide noget sikkert. Deres Assendelse maa derfor synes os gaademuld, saafremt vi ikke ville sætte den i Forbindelse med en Uttring, som Thorvaldsen alt faa ofte og saa alvorligt, især i de senere Aar, har gientaget, at han igjen vilde besøge Danmark og, som det synes, paa en længere Tid.

Vi have desuden Formodning om nye Sendinger, der sikkert ville giøre os bekjendte med de fortrinlige Værker, som vi nodigen savne mellem de allerede modtagne. De med Opbevaringen og Opstillingen forbundne Vanfæligheder ville da paa ny giøre sig gielende, og en alvorlig Forlegenhed vil opståae, dersom Meisteren selv skulle komme, inden der for Alvor var tænkt paa at afhjælpe, hvad der mangler. Længselen efter Fødelandet er det Vaand, som stærkest drager ham til os; dog folger han jo tillige ofte gientagne Indbydeller, og opfylder et almindeligt Ønske; hvor usikr som altshaar, om vi ikke vilde sorge for, at han uhindret kunde dvæle mellem de bekjendte Skifleser, som vilde lade ham gienfinde Italien i Danmark, lade ham i Grindringen gienemleve sine føreste Manddoms-Aar der, hvor han finder sin Ungdoms betydningsfulde Minder og hvor han maa ske helst ønskede, at finde den Hvile, som selv den mest Utrættede til sidst stunder efter.

Talen er her ikke om at sorge for et Atelier og hvad dertil hører; thi, naar Thorvaldsen kommer, vil han, efter sit eget Valg, finde Charlottenborg rede til at modtage sig, og Værkstedet ferdigt til at lade Meis lens Slag Klinge, saaart han vil. Men her spøges, om det sommer sig, at hans afsluttede Arbeider, som alt findes her, eller kunne ventes hertil, blive adspilitte paa højt forskellige Steder, eller henligge i Kasserne? og, paa hvilken Maade man bedst kunde forberede dem et vedrigt Samlingssted?

Hvorledes det første af disse Spørgsmål maa behandles, derom ville alle være enige. Ogsaa for en vedrig Opbevaring af Thorvaldsens Arbeider vil der sikkert være et enstemmigt Ønske. Dog her fordres mere; her fordres afgjorende Håndsgierninger for, at vi ere vedrigt til at bevare dem hos os, at vi erkende deres fulde Verdi. Thi disse Værker have en dobbelt Betydning: de indeholde en rig Kilde til den ødelæste Myrdelse, og de aabne vort Øje for Herligheden i antik, som i christelig Konst.

Da Thorvaldsen havde modelleret sin Jason, forbansedes Rom ved at see en Billedstotte, der beroede paa de samme ufravigelige Grundlove, som Oldtidens beundrede Arbeider. I mere end trehundrede Aar havde man i Konstens Land opsogt Antikerne, samlet, copieret, oplyset dem; men alligevel valkede den moderne Skulptur usikker hid og dit, indtil en dansk Konstner gav den No og Fasthed. Og ene det havde været nok til at forevige ham.

Dog Thorvaldsen har endnu et højere Krav paa vor Beundring og Erfriendtlighed. Ingen af alle hans Samtidige har kraftigere end han arbejdet paa at tilintetgiøre de hule, livløse Forme, som man i lang Tid havde villet twinge Konsten i; og i højere Grad end nogen af dem, forenede han en uhildet Modtagelighed for det sköneste i Fortidens Konst med Selvstændighed, Uskyldighed og Styrke i sin Maade at see og opfatte Gienstandene paa. Antik Natvitet og christelig Fromhed have aferlende og eiendommeligt udpræget sig i hans Arbeider. Han læerte den moderne Plastik, — hvad Raphael saa herligt havde vist i Maleriet, — at det ei er Formen, som bestemmer Konstens Væsen og Charaeter, men den højere Aand, som reent og kraftigt utdaler sig gennem den; og at de samme Forme, under Konstnerens Hænder, ville siwine til hedens Trods, eller boie sig til christelig Hengivenhed, saafremt Uttrykket for disse Sindsstemninger stærkt og klart har affspeilet sig i hans Sicel.

Den værdigste Maade, hvorpaa en skabende Genius kan hædres, er, at åbne den friste og edlest Virksomhed for den. At Thorvaldsen ikke har været uden denne Hæder, derom kunne vi set overbevise os, naar vi see, hvorledes hans Arbeider ere fordelede over en stor Deel af Europa, hvorledes de smykle Landsteder, forherlige Kongeborge, byde Grefrygt og Alvor i Kirker og paa Torve. Men en lunefuld Skabne raader øste her, og midt i al sin Lykke har vor store Landsmand dog savnet et Held, der maa være noget af det mest oplostende for Konstneren, et Held, som det, der udstillelig har forenet Naphaels Navn med Vaticanet, Phidias's med Templerne i Athen og Olympia. Skonadt Thorvaldsens mere omfattende Compositioner ere bestemte for og opstillede i anseelige, ja vidberomte Bygninger; skonadt de tildeels ere udforte for eller i Forening med navnkundige Bygmestere; saa have Omgivelseerne dog aldrig været saa gunstige, Konstneren ei havt saa frie Hæder, at nogen væsentlig Fordeel derved er blevet vundet for hans Arbeider. Ved intet af dem kan man vel med Frie sig, at det architectoniske saaledes forbinder sig med Skulpturen, at en holte Genhed deraf fremstaer; om flere af dem har man Net til at paastaae, at de maae ses isolerede, saafremt de skulle nydes og vurderes, som de fortine.

Men den rige, afverlende Kreds af Frembringelser, som skyldes deres Tilværelse ene og alene til Konstnerens Eengsel efter at fastholde og virkeliggøre de Billeder, der opfordrende eller begeistrende forevævede ham, — alle disse Billedstotter og halv ophøjede Arbeider med den friske Afglands af Grækernes evig unge Gude- og Helte-Liv, hvor ere de ikke spredte vdt omkring i Landene, hvor staar de ikke fremmede og forlegne midt imellem deres Beundrere, fordi Omgivelseerne engste eller trykke dem, eller fordi de savne det Lys, hvori de klarest kunde cabenbare hele deres Skonhed! Selv det Bisald, hvormed de blev modtagne, har uvenligt skilt dem fra hverandre og saaledes udstykket det store, skonne Billeder af hans Konstnerliv, at dets fulde Betydning efterhaanden maa svækkes og tabe sig. Allerede nu, — hvor faa af Thorvaldsens Beundrere, som ei til forskellige Tider have været i Rom, kende vel hele det Dømme af erotisk Lune og tragisk Dybde, som bevæger sig i disse Værker.

Lykkelig maa viistnok den talde, der kraftigen bidrager til, at Konstneren kan frembringe eller fuldføre udodelige Værker; og naar Talen er om Thorvaldsen, da kunne vi med Rette glæde os over, at Udsmykningen af Hovedstadens første Kirke har beriget Konsten og os med Statuer og Fronton-Grupper, fulde af Alvor og Værdighed, af bibelsk Kraft og Ensfoldighed. Men ogsaa det er en skøn Lod, en hellig Pligt, at vorne om Konstnerens Minde, at befordre den klarest, fuldstændigste, mest levende Erklendelse af hans Fortienester, og saaledes lade hans Genius i standset og usvækket virke paa senere Slægter. Og med Hensyn til vor Konstner, hvem burde da denne Lod nærmere tilfalte end hans Landsmand? For hvem kunde det være kicerere og glædeligere at opfylde denne Pligt? Og hvor vilde den bedre og fuldstændigere kunne udføres end i hans Hodeby, som ene kan opvise hans tidligste, alt saameget lovende Ungdomsarbeider, og som tillige er prydet med ikke faa af hans Manddoms mest fuldendte Værker.

Tænke vi os en Bygning, opreist og indrettet til at modtage alle de Afstobninger over hans Modeller, som findes her og i hans romerske Atelier, samt alle de Arbeider i Marmor, brendt Leer o. s. v., der ikke have nogen anden Bestemmelse. Rummet skalde være saa godt benyttet, den architectoniske og malede Decoration anvendt med saamegen Smag, Lystet saavel beregnet, og de forskellige Glenstande saaledes sammenstillede i større og mindre Kredse af beslagtede Forestillinger, at de plastiske Arbeider der maatte føle sig ligesom hjemme og fremtræde roligt og klart, med al den Konstneriske Virkning, som er nedlagt i dem, og, hvor det gjordes fornødent, saa at sige fuldstændiggjorte ved en tilsvarende Omgivelse. Tænke vi os denne Bygning tillige som et verdigt, nationalt Mindesmærke ved dens architectoniske Charakter og dens Vælgengenhed, saa have vi her det første, svage Udkast til et Museum, hvor et fuldstændigt, harmonisk Billed af Thorvaldsens daadrige Liv kunde træde Besueren imode.

At et saadant Foretagende vilde tækkes Thorvaldsen som den skoneste Erklendelse af hans Fortienester, derom kunne vi være forvissede, og med Glede vilde han se sine Arbeider saaledes samlede og opstillede, saaledes bevarede og overantvordede til kommende Tider. Det vilde være en virksom Anledning for vore Konstnere til at vise sig deres store Mester og Follets Tillid værdige. Det vilde fremkalde en Kappelyst, en Samvirkens mellem de forskellige Konstfag og Haandværkere, der ikke kunde blive uden heldbringende Folger. Kun ved den udholdende Anstrengelse, den Redebonhed til at offre, som Begeistringen for et saadant Foretagende og den faste Overbevisning om dets Nodvendighed fremkalder og vedligeholder, kan det værkettes og fuldendes. Men Offere, som vilde overstige Enkeltes Kræfter, eller maatte synes affærekende for en Classe af Samfundet, kunne uden Vanskelighed bringes, naar alle Stender forene sig derom. Thi det gælder om et Værk, der har sin Kraftigste Opsordring i Nationens Gre, og først da vindet sin fulde Betydning naar det tilhører Nationen. Og handle vi da blot opoffrende? Kunne vi betragte det som et ringe Vederlag, at Lysten til den fordelende Nydelse af

dannende Konst og Sanden for det Skionne kraftigen bliver vækket, Allmenaanden hævet, Fremmedes Algelse tilsvundet? Kun ved et saadant Foretagende kunne vi, som overlode det til en Fremmed, at være den optredende Thorvaldsens Belgiorer og Beskytter, genvinde Net til at falde den fuldendte Konstner vor Landsmand i Ordets skoneste Betydning.

Da Thorvaldsen i 1819 besøgte os, modtoge vi ham med jublende Begeistring, thi han havde knyttet sin velgrundede, europæiske Verommelse til det danske Navn. Vi var henrykte ved at see ham is blandt os, thi Konstnerens Høihed glemtes over Landsmandens elstelige, hertelige Personlighed. Da modte vi ham ei alene med en ungdommelig Enthusiasme, men vi beredte ham tillige en ny Kampplads, som han hente nogle af sine rigeste Hæderstrandje paa.

Modtoge vi ham dengang saaledes, hvorledes ville vi da modtage ham nu, dersom han kommer alderstegen, hæderkronet, ledsgæt af nye Skatte, til Berigelse for vor Hovedstad? Hvor forsigligt, dersom han skulde finde, at hin Begeistring fun havde været hurtig opblussende, og at Ligegyldighed og Smalighed rugede over de os betroede Konstværker! Lader os ikke glemme, at den Mand, der cæredes af mægtige Hædere som Nutidens første Konstner, er født i Danmark, og at vi skyldes vor egen Værdighed som Nation, her at handle saaledes, at der ingen Mistanke skal hvile paa os, som om vi ei forstode at skionne paa den Lykke, der er vederfaret os, og at vi ikke skulle ligesom tillade andre at tægne sig den Gre, der tilkommer os.

Længe tor vi heller ikke betenklig tøve med hvad vi ville gjøre. Halvtredsindstyve Åar ere allerede henrundne siden Thorvaldsen modtog Academiets første opmuntrende Belønning, og kunne vi end fortrose os til, at han gaaer en kraftig Oldingsalder imøde, saa maae vi tillige erindre os, at vort Foretagende udkræver flere Åars Forberedelse, og at vi maae sikre os imod den lammende Indflydelse, som et uventet Slag pleier at medføre for den alt for Trygge.

I Henhold til Ovenstaende aabnes herved Subscription til et Museum for Thorvaldsens Værker. Det nærmeste Diemed med denne Subscription er imidlertid blot at give vore Landsmænd og Landsmændinder Lejlighed til at tegne sig som bidragende, og en noiere Angivelse af den fornødne Sum synes derfor oversigdig, saameget mere som den, uden at være grundet paa et fuldstændigt Bygnings Projekt, maatte savne den tilbørlige Paalidelighed. At der udfordres betydelige Summer til Udførelsen af et saadant Monument, vil letteligen indsees; men fordeles disse Summer paa en saa stor Deel af Nationen, som vilde være ensklig, for at det i Sandhed kunde blive et nationalt Mindesmærke, da vil Bidraget neppe blive besværligt for nogen, især da det kan fordeles paa tre Åar. Heller ikke er nogen Grendse sat for Bidragets Storrelse, da det synes lige saa ubilligt, at hindre den Rundhed, som flyder af større Gyner, som at udelukke selv den ringeste Skiev, der bydes med et velvilligt Sind.

København den 10. Januar 1837.

H. N. Clausen, Professor.	Collin, Conferenzraad.	Reventlow Criminil, Kammerherre og Greve.	Dumreicher, Etatsraad.	H. Freund, Professor.	Gamst, Fabrikant.
Hambro, Hofraad.	N. Höyen, Professor.	C. Moltke, Kammerherre og Greve.	v. Prangen, Oberst.	H. Puggaard, Groserer.	Rathgen, Justitsraad.
P. B. Scavenius, Kammerjunker.	Schouw, Professor.	J. Thiele, Professor.	Treschow, Etatsraad.	P. M. Tuxen, Kommandør-Capitain.	

Subscribenternes Navne og Poole.	Bidrag engang for alle.	Aarlige Bidrag i 3 Aar.
<i>Maar Thorvaldsens Græs</i> <i>til Frederikssal</i> <i>og ikke tilbage</i> <i>af den</i> <i>alderdag, efter sin</i> <i>Bestyrke</i> , i		
<i>græs</i> <i>bestyrke</i> <i>kan udført</i> <i>den, agter jeg</i> <i>at bestyrke</i> <i>med lidet</i> <i>det</i> <i>Museum.</i>		